

Goferenaman sen ka don sannayelenkalanden siyrm tɔgɔtɔli la

Tasuma wulila forobamugu la. petɔrɔli ye koɔrimugu mine. Wara ku tigelen forokira. Min de tun be sannayelenkalandenw kunna nindon in na?

Sannayelenkalandenw siyɔrɔ min be Badamabugu kulu sanfe, a ka gelen san ka yelema ni balahu do ma kf yen.

Sibiri məkalo tile 23 san 2009 suf lakolidenw minnu be bɔ Bajangara mara la, olu ka tɔn Ginadogon ka jenajeba do tun besen na kalanyorba in dugene na. Sanfinjeba de wulila kaa jama cecin. Bees y'a taafan nini.

Sannayelenkalandenw ka siyɔrɔ ladonbaa ye «FAST» lakolidenw ye. Olu kelen be ka sariya do sigi sen kan siyɔrɔ in tɔpɔtɔli kama. Osariya in b'a jira ko tɔgɔsebenseben te kalanden min bolo, su mana janfa ka se hake do ma, o tigi te se k'a sibon lasɔrɔ tuguni. Oye bugumatige sebenne ye sannayelenkalandenw bolo.

Mɔgo dɔw de latomeni, don «FAST» kalandenw na, olu be sariya in matarafali kolosi. Nka nt̄esirankone dɔw tun b'a fe ka sariya ssɔ.

Tuma min na jama cecinna sanfinje fe ni bees be k'a taayɔrɔ nini, lakolidenw fana y'u kunda u siyɔrɔ kan. An ka nzana do b'a fo ko su min be diya, o be don a fitiri la.

Kalandenw girintɔ nana u siyɔrɔ kolɔsibaawsɔru ka siyɔrɔwondondaba lla. Olu ma sɔn mɔgo ka don tɔgɔsebenseben te minnu bolo. Odun y'a sɔrɔ jenajeko girinkaj fe, mɔgo caman n'a k'a bugumatigeseben in ma bo. Nka mogow tun b'a fe ka wajibidon walasa u ka bo sanfinje kɔrɔ.

Kalansiyɔrɔ jemogow la, ce kelen min be wele Sapen a ye mugu ci sanfe kogo la jama kunna. Marifikisewcunna kalandendowkan k'olu sebekɔrɔ jogin.

Tuma minna kulekan bora fan bese fe, kalansiyɔrɔ jemogow ye laje balalen ke k'a n'a nini kolɔsilikekaw jemogow Papen fe, a ka hine mogow la min sen in na. U y'a jira Papen na tuguni, k'u be polisiya min na nin ye, o ka dabila. Sariya kɔrɔ min tun b'a jira ko ni dddugu tilala, musomannin faara cemannin kan, mɔgo si sen kana bila si siyɔrɔ la, o ka lakuraya. Ani ka Sapen min ye mugu ci jama na, o ka gen ka bɔ kalansiyɔrɔ la. Tile kelen o kofe, kolɔsilikekaw y'a jira k'u sonna kalansiyɔrɔ jemogow ka lajini bee ma fo n'a kera Sapen genniye. A kera kεleba ye kalandenw ni nɔgon ce. Wele bilala Mai lakolidenw ka tɔnba jemogow ma o ka na kuma u ni nɔgonce. Oma seká balahuindala.

Odusukasibaato fana y'a ka cedenw bila ka na fara «FAST» mogow kan, ka kalansiyɔrɔ jemogow kεle. Yanni o ce mɔgo minnu sɔni ka jan, olu be tuny'u yere nini. K'a to to «nma da ko law» ye. Besew ni gaziw tun be Mali kalandenw, jemogow ka cedenw bolo, kalansiyɔrɔ jemogow ta tun ye gabakurunw ni berew ye. Da digilen olula, u caman jematununna. Adow yecibila polisiw ma; olu naana gaziw fili ka jama jensen. A tun be mogow kɔnɔ k'o y'a bannen ye. Su dugutila, beretigi ninnu labanna ka na kεle lakuraya kalansiyɔrɔ mogow nof. U ye caman gosi k'u jogin. Mɔgo dɔw bolibatobinna dingew kɔnɔ k'olu fana jogin lakoliden dɔw ka fo la. Mɔgo kelen tora bilisanagami in na. Hali dugu jelen kɔ, beretigiw ye lakoliden dɔw gen fo misiriw ni Badalabugu sugu la.

Nt̄enendon məkalo tile 25 san 2009, kalansiyɔrɔ jemogow y'a nini lakolidenw ka silameton «Liyema» fe, oka taa ben nini kalansiyɔrɔ mogow ni Mali lakolidenw jemogow ka jekulu mogow fe. U ce sitaane jogirinna o de senfe. O la walasa balahu ka nɔgɔya sannayelenkalandenw siyɔrɔla, goferenaman ka kan ka dabali tige a tɔpɔtɔcogo la. O ka fis a ka to kalandenw yere damala bolo. K.S.

Yere ta san 50nan: Siniwajamana ni Afiriki ce jenogɔnya

Siniwaw be petɔrɔlibo la Sudan, u be ka sirabaw dilan ani ka baaraba wrew ke Alizeri ni Kongo Demokaratiki, u be ka dugujukɔrɔnafolow bɔ Zanbini Kongo Demokaratiki. Siniwaw yere de kundalen be Afiriki kan kosebe.

San damado in na, Siniwajamana ye waribaw don dafe Afiriki kɔnɔ. San 2003 ta tun ye sefawari miliyari 214 ye. San 2008 ta sera miliyari 3.406 ma. Jago nasiraw la, Siniwajamana ye miliyari 6.000 nesin Afiriki ma san 2002 kɔnɔna na. An be waai min na musaka in selen be sefawari miliyari 53.500 ma. Etazuni kofe, Siniwajamana be joyɔrɔ filanan na jenogɔya sira fe. O siratige la, Afiriki marabaa kɔrɔ y'a jira, ko siniwaw ka nin waleya in geleya ka ca. Sabula k'u mako te jamanaw ka josariyaw labatoli la; u te dabali fana tige ka yurugu-yurugu kεle u ka baara kɔnɔna na.

Kodɔnbaa do y'a jira ko Siniwajamana kundalen be Afirikan k'afa na. Fuweleyi Jangituguwa ye nafoloko nɔdɔnbaa ye Kongo jamana na; ale y'a jira ko siniwajamana de ye dibola ye u ni Afiriki ka jenogɔnya kɔnɔ. Sabula n'u be taa baara ke Afiriki jamana min na, u n'u ka jamana baarantanw ben'o ke. Hali Afiriki mogow tun be jago misennin minnu ke sirabadaw la, o caman kεbaa ye siniwaw ye sisan.

Tenema Kurunboli ye laadalakurunboliba ye

Tenema kurunboli sigira sen kan kabini san 1945 waati la. Tenenu mara la. Taridayi ye dugu ye, min be uruyarido komini na. O kurun de ye joyɔrɔ folɔsɔrɔ san 2010 in kurunbolila senfe. Oy'a sɔrɔ tegerefokanduurulen be jama nisondiyalenba fe. A ye sebaaya sɔrɔ Tungerekunbe kurun jekɔrɔ. O min ye san 2009 Tenema kurunboli kupu ta.

Kala min be Sosobe kominina, o kurunbolikulu ye joyɔrɔ filanan sɔrɔ Saretumu kurun jekɔrɔ. Saretumu be jongori komini na. Ale kera joyɔrɔ sabanan ye. Nin lanajinikurun boli in dugu bεs ye onbolo sɔrɔ u segensaraw ye.

Lasina Jara
Sori Ibarahimu Kulubali

Bamkɔ, Badalabugu babili

Badalabugu pɔn n'o ye Bamako babili folɔye, o tɔgɔ dara mogow la, minnu tora Malidenw ka san 1991 murutiba senfe. Babili in dilanna san 1958 ni 1960 furance la. A labilala san 1960 kɔnɔna na. A kundama ye metere 860 ye. A fiye ye metere 11 ye. Sennataamayɔrɔ fila minnu b'a kere fila fe, o kelen - kelen fiye ye metere 1 ni santimetere 60 ye. Nka babili in donda n'a boda la, u fiye ye metere 1 ni santimetere 70 ye. Mɔbiliw be taakasegin ke yɔrɔ min fe, o fiye ye metere 6 ye. Badalabugu fanfela ye Bajoliba kininbolo ye. Bosola fanfela y'numanbolo ye. Bamako babili folɔ te babili belebele ye; sabula a jora waati min na, o y'a sɔrɔ dugu in jama hake te teme mɔgo 100.000 kan.

Bayi Kulubali / Dɔkala Yusufu Jara

Kidali, baarakedenw n'u denw be dabolo jugu kan

Baarakeden musoman hake min be Kidali mara la, o ka ca ni mɔgo keme ye. Tesaliti serekili dama baarakeden musoman ka ca ni mɔgo 40 ye. O serekili in kɔnɔ, baarakeden be sara wari hake min na, o ka ca ni Mali fan tɔw ta ye. A b'a ta sefawari dɔrɔmè 2000 la, ka se 6000 ma, kalo la.

Baarakeden ninnu be bɔ Mondoro ni Duwazan fanfelaw la kaa na Kidali mara kɔnɔ. U si hake b'a ta san 10 na ka se 35 ma. A dɔw ye dɔgɔnɔw ye, dɔw ye kɔrɔbɔrɔw ye. U yere waleya ka fo la, u musomannin hake min be boli faantanya ne ka na warinjini na Kidali mara kɔnɔ o de ka ca. A dɔw ka fo la, u somogow yere t'a kalama u denw be fan kelen min fe. Nka geleyaba be Kidali mara baarakeden kan; u tabaaw baaraw la, olu caman ye goferenamabaarakelaw ye.

Lakanabaaw (finiitigi) ni porogebeaarakelaw fana b'u ta.

Baarakeden ninnu tabaa fanba ye ce furulenw ye, minnu taara baaraw la yen san 2 ni 5 kama k'u musow to u ko. Ce minnu kɔni be muso ninnu ta baarakedenya kama, nka u caman be laban k'u bila yerekenfeere la. O be ke sababu ye

ka bana jugu lase u caman ma. Kemesarada la baarakeden 98 be se ka garijige sɔrɔ o cogo la, ce te sson ka jo a si kelen faya kɔrɔ. Dusukasi fe, dɔw b'u kono tijɛ, dɔw yere b'u den faga u jijinnen kofe.

Tesaliti serekili kɔnɔ, baaratigi dama min be bin a ka baarakeden kan cənimusoua la walima k'a gosi manamanako dama na, dan t'o la. Baarakedenw yere dama fana ka nɔgongosi fanga ka ca. Tuma dɔw la mogow b'u ka baarakedenw bila u t'u sara. Tungaranke minnu be Tesaliti, u caman be furu kurunin don u ni baarakedenw ce. O waatilafurunin kɔnɔna na, baarakeden be bɔ ni dumuni ye. A ka baarakedɔrɔ la, ka di o ce in ma. A b'a ka saraw fana kalifa a la. Tuma caman na ni baarakeden ye garijige sɔrɔ, tungaranke in be boli n'o ka wari ye. Ce bolila fa t'i den na tuguni, i bolowari fama binna ji la. Nin waleya ninnu ye geleyaba ye baarakedenw kan Mali kɔrɔnyanfan fe. Burudamew be den minnu sɔrɔ baarakedenw fe, olu fana te sɔn ka jo denw faya kɔrɔ. Baarakedenw mana denbatigia nin cogow la, u te sɔn ka segin u bonyɔrɔw la tuguni. Sabuma u

boyɔrɔ laadaw te musofurubali den lakodɔn. A be ke sababu ka mangoya ni kunmasuli lase musomanninw n'a sigidalamogow faana ma.

Ladoncogo jugu degun be baarakedenw kan Sahara kɔnɔ. U den kelen fo saba ladonni n'u baloli be laban ka to, u kelen bolo. Mɔgo te sɔrɔ k'u demf u lajabalen kofe.

Ni dabali ma tige a tuma na, denfantan minnu sɔrɔl file nin ye san 2004:2010 furance la, gelya ni mangoya min b'a kan, u be sɔn ka k'kojugukejekulu ye don nataw la, ka fara kɔrɔnfela banbaanciw kan. O da man di jamana na.

A Kasoge
Dɔkala Yusufu Jara

Bayi mansaw ye fili belebele ke, nka a bora u ye minen fercelen na

Mansaw ka kan k'u janto u denw na kosebe. Jantonyerela koreko ka ni.

Bayi tununna Saranbugu Mariseyi. A kera fitirida waati la. Yanni a ne ka don, sigidalamogo caman wulila k'u jo u senw kan a ninini na. Bayi ye musomannin ye, min si hake te teme san 2 ni kalo 3 kan. Jojo Koyita ni Fatumata den don. U be bo Soroma, Kayi mara la. An be don min na u sigilen be Saranbugu Mariseyi, Sangarebugu komini na Kati mara la. Fatumata be dumunifeere ke bulukasunbugu - Safo sirabada la Saranbugu Mariseyi kono. Jojo ye sojola ye. Bees b'a wele yiko. Marakakan na o koro ye ko ce. Nka sufe, a bena a muso deme feere la sirada la. U be kafe ni sefan, ani so ni makoronni

feere. Jojo be to ka taa asigi sirakofe a tojogonw fe baro la, yanni sannikelaw ka caya a muso kelen ma.

Sibiridon ɔkutoburukalo tile 16 san 2010, Fatumata ye Bayi to a ko feerelikeyoro la ka taa jitayoro la. Bayi bora k'a be taa a fa segere sira kofe. A ma taa a soro yen.

Tuma min na Fatumata seginna fo ka caman ke a ka baara kun folow la, a hakili jiginna Bayi la. A y'a kan bila a ce ma sira kofe, k'o nininko ni Bayi b'o fe yen. Bayi ma soro yen. U donna kerefeduw kono ka nininkaliw ke. U taara bo u ka so kono. Don kera kin kono ka weleda ka dese; Bayi ma ye. O konoafili kono na, Fatumata ka buurutigi nana n'a ka buuru ye. Kuma nefolen o y e, o y'a jira ko

Sotaramatigi do tun be jeelibugu gitorda la. Den musomannin do b'u bolo, tigi ma smro min na mobili kono. O mobilibolila sigalen mobilikonomogow la ni do te k'a sonya yoro do la, o y'a naniya kaa taa den in di Bamako polisiso 3nan na.

O y'a soro sufenege kanje 23nan temena ni sanga 47 ye. O yoroni b'ee la Bayi somogow ye polisiso 3nan segere. U taara soro polisiw tun y'a jira Sotaramatigi la, k'u ka sin ka taa den in di «Birigadi de mesi la» o ye denw, denmisenniw ani musow kunkow nebabu polisiso ye. Sabula a tun kera sosoliba ye mobilikonomusow ni parantike ce. Olu ko parantike de y'a ladon mobili kono. Parantike fana ko petu; k'ale t'a kalama.

K'a soro Bayi taali min kera a fa no fe gutron kofe n'a m'o ye, a seginti ka n'a laje n'a ba koseginnen be ka bo jitayoro la, o benna ni muso 3 ye olu keto ka Sotaramatigi la jigin dugu kono. Tuma min na olu donna mobili kono k'u sigi, parantike do sinnen file

ka Bayi kasibaato ta k'o bila Sotarama kono, ka nege gosi u wulila. A kera ale jena ko muso minnu donna mobili kono, k'olu den don. Parantike ka nin hakilisigibaliya in ye Saranbugu Mariseykaw bila taaba - taaba caman na nin don in na.

Bayi ne da a mansaw kan Plisiso la, a ye kule wuli ka girin ka n'a bari a ba la. A mansaw kasira a nofe. Polisi fara mogo werew kan, b'ee ne coronnen tora. Nece tilala ce n'a muso mogofemogo caman fana na.

Denmansaw ka kan k'a to u hakili la, ko lakanani ye denmisenni ka hakew do yye.

U ka kan ka kolosi i n'a fo neno kene be tasuma kan. Ni nin tun te parantike ka fili ye, ni mogo juguw tun don, a tun be geleya. Bayi mansaw ne tun ka da u den numan kan tuguni. Denmisenniw be farati dankan na don o don; kerenkerenya la sirabadaladenmisenniw.

Dokala Yusufu Jara

Asantusi Akuku, ce muso 130 tigi

Kabako ka ca dije kono. Asantusi Akuku tun ye Keniya jamanaden ye, min togo ye dije labo kosebe k'a sababu k'a ka musocamantigiya ye. Ni medayi tun be musocamanfur la, siga t'a la o tun na nro Asantusi Akuku disi la. Ce in ye muso 130 furu ka den 300 soro. Karidon ɔkutoburukalo tile 3 san 2010, Asantusi Akuku ye dije to k'a si hake to san 94 na. Kasoro Keniya kono, mogo hake min si be san 54 soro o man ca. A muso 30 nroona ani den 55 fatura a ne.

Akuku y'a muso folo fura san 1939 a ka dugu la n'o ye Ndiwa ye. U ka jisigiyoroba min be wele Laki wikitoria. Dugu in be Nairobi ni telebin ce ni kilometre 370 ye. Nairobi ye Keniya faaba ye. A ka musofurw tigu-tugura nroon ko fo ka na se san 1990 ma. Asantusi Akuku be fatu tuma min na a ka musonincinin si hake tun be san 18 na. Keniya ye keretine jamana ye. Muso camanfur t'u ka sariya la. Nka kafotigi minnu be jamana in kono laada don olu bolo. Asantusi Akuku tun ye jagokelaba togo bolen ye. Jago suguya min don, dugutaakarenin caman ba de tun b'a bolo. A tun be dugukolofeere ani baganjulaya fana ke. O nafolobatigi in kera sababu ye k'a ke jamanatigi (kafotigi) ye. Yoro do tun b'a ka mara kono Keniya yen. Furuko la a ma hine a buranw na. A ye nafoloba mine a denmusow cew la, ka egilizi kelen jo ani lakolikalan yoro kelen a denw kama. Asantusi Akuku yere ma kalan; nka a ma tulon ke a denw ka kalanko la. A b'a den be togo don, a b'u baw togo don. A b'u yelen fana don. Akuku den do ddogtoroba ye, kelen fana ye polisi ye. A ye

Akuku, muso 130 ani den 300

feerelikeyoro dayele a den caman ye Ndiwa kere fe. Fo ka taa se a ka saya ma, a ma dese a hakili ma tige. Mogow tun bema laadiikanw nini a fe u ka mogoya sabatisiraw kan. Politikimogow fana semejiriba tun ye Asantusi Akuku ye ka da a denbaya jama caya kan. Sabula joyoroba be jama caya kan. Sabula joyoroba be jama na woteko nasira la. A ka laje tun te fo kunnafonidilaw ko. Mogobaba tun don min tun be kuma ka wasa. Mandiya min tun b'a kan, o kewale fana tun b'a la. A yere ka fo la, mogow b'ale wele Fenjugu. O togo in foli tun t'ale tooro cew tun be siran ale ne. A ka mogoya kono na ko muso si ma se k'a kene. A ce ka ni, a b'a laben ka ne, a ka fo la a be se musofekuma na.

Nka Fenjugu tun don tige yere la. Togo in ma da a la gansan. A furumuso 130 ninnu ma, a ye 85 furu sa kamalentigiesko la.

O ye waley ye a ko min te ben ale ma. Sabula k'o te se ka na ni sababu do ye ka dan kari ale la. A be se ka to ko min na. Sidako tile min bolen don, Asantusi Akuku y'a jira ko mogoya ka kan ka siran muso kakala ne, k'i yere tanga a mantoro ma.

Kayisigida lakodonnenw ka feere ka bon desantaralizasonko la

Dije kono bi, hakilima b'ee benna a kan, ko tegedijogonma ni farajogonkan ke u taabolo ye, u kunkow nebabu la.

Goferenaman fanga ka doogo, ka se ka don jamana wo misenni b'ee kono, ka fasojobaara b'ee ke.

Kari sigida lakodonnenw y'o faamuya. O de koson u m'u sigi k'u bolo fila daa u sen kan, kerenkerenya la, kaaayi mara Asanbile, Jema kominiw ka jekulu ani kenyereye arajoso min be wele «Kayi cikedugulamogow ka arajo».

U ye lajeba dm laben stanburukalo tile 29 n'a tile 30 Kayi dunanjiginsa la min togo Hotel BUNA.

Jamana 5 ka mogoya faamuyalen tun be tilefilaje in kene kan : Faransi, Japon, Afrikikidisidi, Kameruni ani Mai.

Kancamano be se ka k'nafe ye cogo min na desantaralizason ma, baara b'ee lajelen bolila o de kan. Ka baara ke ni sigi dalamogow ka kanw ye ani tubabukan nroon fe, mogoya faamuyalen minnu nana, olu b'ee sinsinna o yoro kan. Iaje in labenna Faransikaw ni kayi mara Asanbile ani Jama Kominiw ka teriyasira hukumu kono ni UNESCO ka deme ye.

Boi-bi in na kayi mara Asanbile n'a peresidan ye M. Jawara ye faamuyaba soro desantaralizasonko la. Jema kominiw b'o cogo Olu sera

ka desantaralizason kalanso do sigi sen kan min nroon te Mali fan si.

Mogo sigilenw wote senfe, kalanso in ka baara ye k'olu kalan u ka politikibaaraaw la ani desantaralizason baaraw fasonw na.

O faso kanw ye Soninke, Fulfulde ani Bamanankan. Meri n'u ka kankorosigi caman be yen minnu ma lakolikalan fan si ke kalanso in kera sababu ye, olu ka se kalanje ni sebenni ni jate la. Desantaralizason ye taabolo min ye, a kecogo nnn'a feew fo ka se yiriwali kuntaala jan, sabaticogo n'a feew ma, kalanso in kaa kalanw be boli nin b'ee kan.

Kalanso in ka baara doye ye gafedilan ye ka nesin balikukalanden jolenw ma.

Kenyereye arajoso folo min sigira Kayi n'a nroogo ye Denba Tarawele ye, o joyoro bonyaraa kosebe balikukalanden desantaralizason sabatili la kayi mara kono.

Kunnafonidi ni flisenw ni d'okiliw bolen ko yen, arajo in be balikukalanden ke gafedilan, yiriwalibaaraw demokaraasi demeni desantaralizason hukumu kon, ani seko ni d'okko sankorotali. Nroondanw labenni balikukalanden jolenw ni nrooon ce, o fana be ajte a ka baaraw fe.

Mahamadu Konta

Sanu be soro Bejasa damanda la; nka a kasaara ka ca

Jama kundalen be Bejasa kan k'a sababu ke sanuko ye. Sanu be ka bo yen. Bejasa be Kolonjeba serekili la. Dugu don, min ni Furu ka surun ka teme Kolonjeba kan. Furu ye Kajolo serekili dugu do ye. Nin serekili fila ninnu bese be Sikaso mara la. Bejasa ni dugu caman be danbo. A ni Lole be danbo koren fe ni kilometere 3 ye; ba b'u ni nogon ce. Cogole b'a ni kejeka ce; ba b'a n'o fana ce. Zanso b'a ni tilebin ce. Dubaso b'a ni worodugu ce. Dubaso be Kanakono fe, Tengerela mara la Kodiwari jamana na.

Nin dugu koflen ninnu, ka fara dugu were mogow kan, u kelen be ka Bejasa fa sanu nofe. Bejasa sanubo daminetuma y'a soro sira juman te a la. Nka an be don min na, a sira dilanna ka babili fana jo. O kelen be sababu juman ye ka dobo sira bolifew ka basaaraw la. Nka siraba in dilanni tun bolodara ka kon sanubo damineni ne.

Damanda 3 de be Furu lamini na : Bejasa, Alihamudulilla hi ani Badalabugu. Tuma min na Masogo damada datugura, o jama bese yelemana Bejasa. Baara caman be ke damanda in na. Wari be soro u la. Damansen, wotoroboli, bugujomogow

ye, dumunifeere, jago... Kolonjeba zandaramaw, ka fara dorsow kan, olu be yen ka lakana sabati. Sabula jama ka ca yoro o yoro la, i b'a soro mogow suguya bese be soro yen. I n'a fo nsonw, binkannikelawani mogominu be bin musow kan cenumusoya sira fe.

Nka n'a ma ne ko jen kera ni Bejasa sanu boli ye nin cogo la, faamaw ka kan ka yamaruya di ponepekolonw ka senniyen, ani ka dumuniw segesegé, walasa ka mogow kisi jinogo banaw ani dumuni kolonw kasaaraw ma. Mogow timinandi dow be taa ji saniman ta Furu ani Tengerela, ka n'o feere Bejasa damanda la. Nka ojiwtayorow ka jan, u te laboli ke fana. Wotorobatigw ni wotoronintigw be taa u ka jiw ta bada la. Dow yere b'a to su ka ko, kasoro ka taa kojiw ta ka n'o feere mogow ma. Bagansu ni fenjenanin caman be o kow kono.

Musow ni cew b'u nero nogon na, ka furu kurunniw don u ni nogon ce damada la yen. U dow be furu la; dow yere te furu were la. Sunguruntige ni kamalentige madogocogo ye furu kurunin ye. Yeremabila fanga ka bon damada la ka teme baarada caman kan.

Sanu koni be soro Bejasa damada

la; nka a ko kirikara ka ca kojugu. Ne ma deli ka jigin damadinge kono. Nka ne ta ye buguju ye mogow ye, k'o wari mine. Tile o tile an mogow 3 tun be sefawari doreme 1.200 soro baara in na. An b'o tila an ni nogon ce, kasoro ka keme - keme fara nogon kan k'o don dumuni na. Don min mana diya an na kosebe, bese be se ka sefawari doreme 500 soro dumunisongo kofe.

Dogokun kono an be tile kelen bila k'an lafiya. Sabula a baara ka jugu. Damadinge dow dunya b'a ta metere 10 na ka se 15 ma. U be soro ka bolofaraw sennini damin dugukolo nefe ka taa sanubogo nofe. O de ye sanubo faratimabaara ye. U be wo dow sogo ka taa, fo k'o sanfela fegenya. O bena ni daman firili ye mogow kan dugukolo jukoro. Tuman caman na daman be firi mogow kan Bejasa. Damandinge dow ni nogon ce te teme metere 10 kan. Ni daman min ka di, u b'o jukorla bese senni. N'o kera sen jenama te ke o jukoro ka sanfela lomine bilen. O daman be firi a sennibaaw kan. Tuma dow fana na daman koro dow be fa ji la fo ka walangata. Mogow taamato be bin o damandinge jimaw kono. U be daman koro dow fana datugu ni jiribolow ye. Ojiriw mana toli, u be firi ni mogow ye. Bejasa damanda kasaara ka ca kosebe k'a sabuke nin waleya koflen ninnu ye.

Mogo minnu meenna yen, n'u ma wari soro folo, olu de be baara suguya bese ke wari nofe. Bese dun n'a ka soro kewaati don Ala bolo. Alaban na dow be kojuguw ke mogow la. Diyagoyabaara wari nofe, tuma dow la o be fine bila a tigilamogo caman

Berema Berete

na. Dow ne kelen be tine, dow hakili be nagami. Natabayabaara y'a caman sababu ye. Bejasa damanda la soro be ke; nka a segenbaato ka ca na' fentigi ye.

Ka da damandaw kasaara n'a geleya juguw kan, ne b'a nini Mali faamaw fe, u ka bocogo were nini damanw na. Sabula damanbololaboli nafa ka dogo. Djene baara o baara, n'a bome ka ca n'a here ye, o ka kan ka laje ji nemajolen na. Sutura min be senekeyorola, o te damanda la. Furuw be ka sa. Ni fen t'i kun waati min na, i muos b'i janfa ka tugu fentigi da ko damada la yen. E se tun ye doreme 100 ye ka di a ma don o don. Mogow were b'a kunnatiye ni doreme 500 ye don o don. Hine ni nogondeme min be senekeyorola o te damanda la.

Mogow mana bana damanda la, mogow si ka jate t'a kan tuguni. Sanu ye sitaanefen ye. Bese da foronnen don a nofe. O de koson caman ka bana b'a faga furakebaliya fe.

Berema Berete ka bo Diyu, Kajolo mara la Sikaso

Demedonjekulu kera sababu juman ye Dunkoyi dugu ma

Dunkoyi ye dugu ye, min be Bore komini na Duwazan serekili kono. A be Bore ni tilebin ce ni kilometere 25 ye. Dunkoyi dugumogow ye marakaw, bamananw ani fulaw ye. U ka baara fanba ye jago, sene ani baganmara ye.

Faransi demedonjekulu min be wele tubabukan na «LACIM», o be ka teriyasira do topoto Dunkoyi dugu kono. O jekulu in kera sababu ye ka balikukan lase musow ma, ka fara jurumisenninko kan. Dugu muso caman b'o ton na.

O temenenko niiinan, Dunkoyi samiye daminenza zuluyekalo tile 26 san 2010. K'a ta o don na ka n'a bila okutoburukalo tile 16 la, sanji milimetere 358 binna Dunkoyi n'a lamini na. An be don min na, sumanw yecogo be mogow jigi sigi kosebe. Ni Ala sonna suman caman

be son ka soro. Wa ni tijenifen ma sumanw soro, a ka ca a la samiye be sebekoro diya. Senekeminenko tun ye gelyaba ye dugu kono. O nogoyara LACIM sababuya la. A ye geleyaw kubennifeere caman sigi sen kan. Senekeminenk songo dira jamakulu do ma ka sarati do da olu ye o julu sarali la. N'olu y'u ka julu sara, o wari be di jamakulu were ma dugu kono, olu fana ka se ka senekeminenk soro nogoya la. Demedonjekulu min fana be wele «Neema», o ye jilatonbarasi kelen jo dugu ye. O ben'a to maloforo caman ka sene anw ka fala kono, dunkafa ka sabati duggu kono. Barasiko ye baaraa kura ye anw fe. An b'a nini Ala fe, a k'an nafalan b a la. Suleyimana Tarawele ka bm Dunkoyi, Dangoli Bore komini na Duwazan mara la Moti

Bamako dentununko ye dablibanko ye, bari n'i ye jatemine ke, sankon den min be tunun Bamako kono hake t'o la. K'a soro Kodiwari: Buwake ni Abijan ninnu na, a ka gelon mogow ka denkelemin taamaato ye sirabadaw la ala bolonw fe sango k'a tununniko men i tulo la arajow la. Olu te son hali u denw ka bo ka taa jabaranin laje du were kono. Kodiwarimusow jan be u dew na kosebe. Nka Bamako denmisenni kelen be i ko bangabaa t'u la. I te se ka i ka arajo lamen ka ban Bamako bi n'i ma dentunkibaruya men arajijo do la.

Ola, a be nini Bamako denbaw fe u k'u hakilito u denw na sanni min tun bena ne soro nogon kan'u soro.

San 2003 funteni waatiw la, k'a soro ne n muso tun te da kenema, a be sene saba bo, denson do tun be n'i mununmunun anw kerewe fayiri nege kanne saba tuma.

Fo a ma ne n taara kankarimada ke misiri la, k'a jirai n ye mogow o mogow teges ta nin ko n ka dugu kono fajirida fe nege kanje saba, n na mugu ci o tigilamogo la. O ka soro ka ke ne lafiyalen ye. O koson a be nini denbaw fe u k'u hakilito u denw na sabu mogow min be se ka den dalen ta so kono n'o ferela o yaalato ma n be da kan o ye si binnien ye a tomo minen kono.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Fognonko be silamfdiine kono

Malidenw wulila u deliko la. A tun be mogow kono ko silamew ka fognonko bannen ye ninye. Tuma min na silame bese ye sundon k'a bo nogon fe san 2009, bese tun hakili sigira. Sabula an tun be san caman bo sunw tun te damine nogon fe, sankon ka sunkaaloseliw k' nogen fe. Jinin sunkaloko n'a selikaloko la, segin kera o waleya in ma. Mogow minnu ye sundon araba, olu k'uta yee tine ye. Mogow minnu fana y'a don alamisa, olu k'u ta ye lekesse ye. Fognonko be silamfdiine kono. Fo Mali diine nemogow k'a laje, k'u bolo di nogon ma, walasa fognonko ka dogoya u ni nogon ce.

Isa Jalo ka bo odugu, Dugabugu komini na Kati

Telefoni be ka dankari ke kalanko la

An be don min na i ko bi telefoniko kelen be sangawuli ye fan bese fe. Wulakonomogo fara dugubakonomogo kan, bese ko telefon. Telefon min ka di denmisewn ye, o ye «depisitelefon» ye.

Nk'a telefoniko be nini ka ke tijenifen ye kalanko ta fanfela la bi, bawo lakoliden caman te a telefoni ninnu marala dowera kama fo donkililamen ni widewofile ko. Lakolidenw k'u janto kosebe bawo wali min ka kan ka ke lesontawaati n'waati kera widewofile ni donkililamenye, o be se ka gefya lase u ma kalanko la sango kiimeni siratigew la.

A be fo lakolidenw ye fana u k'a don ko kalan nafa de ka bon u kan ni telefonnatulonw ye. Lesontawaatiw kana bila donkililamenw ni widewofiliw ye. O tena ni foyi ye kosegin k'o jamanakalanko la.

Daramani Sise ka bo Nogolaso Sanzana komini na Sikaso

Kalankene N° 99nan :

Jamana sariya sunba Tilayor Filanan kōnōkow

Sariyasen 4 bē tilayor 2nan kono. Ab'a ta sariyasen 25 nan na ; ka se 28 nan ma. A bē boli fanga tigiyā ni setigiya kan.

Sariyasunba y'a jira ko Mali te masaakejamana ye, fanga te bonda si la; a te faso si bolo; a te du si bolo. Facien te, bacién te. Mali ye Peresidanjamana de ye. O bē sigi fanga la wote senfe ni jamanaden fanba ka dijé ye.

Sariyasunba y'a jira ko Mali ye jamana yéremahoronyalen ye; a sago b'a yere la; a te tila, a te tonomada; demokarasijamana don ani jamana labilalen diinéko la. Adamadenyakow lataama jamana fana don.

Goferenaman min bē sigi, o minisiriw ka kan ka ke an yérew dōw ye. U bē sigi anw de fe. U sigikun ye anw de ko ye.

Sariyasunba ye fanga sigibolow dantige k'u ke seegin ye

- 1 - Jamanakuntigi n'o ye peresidan ye;
- 2 - Goferenaman ye, Minisiriw;
- 3 - Depitebulonbaa;
- 4 - Sariyasunba lakanabulonba;
- 6 - Jamanajemogow kiiribulonba
- 7 - Sigida lakodonnennw togolajekuluba
- 8 - Soro, hadamadenya ni sekō ni dōnko jekuluba.

Dukene n° 74nan :

Denbaya ka kenyawale jōnjōnw

Ben kera wale dōw matarafali kan dijé kono minnu bē kenyawale sabati du kono. A jate minena kenyako tōnba fe, jamana yéremahoronyalen ka tōnba ka yamaruya kono n'o ye ONU ye.

Benkan in be wele denbaya ka kenyawale jōnjōnw. A bērē bennēn bē jamana bēs ma, sorobagatojamana fara desebaagatojamana kan; faamadu fara faantandu kan.

An ka jamana yere dijéna nin benkan in ye. A ka kan denbaya bēs lajelen ka benkan in dōn, k'a faamuya, k'a waleya an ka sigidaw la. Denbaya ka kenyawale jōnjōn, kōrō jumēn de b'o la? A kun ye mun ye? A bē ke cogo di? A bē ke jōnw fe?

Kolosili min kera, o y'a jira k' an ka jamana kono, den 1000 mana bange, 229 ka se 238 olu bē sa. A ka ca a la bana minnu bē ke sabagato ninnu sababu ye, olu ye sumaya ye, kōnōbolibana, balokojuguyabanaw, ninakilijabanaw, fo ka se jōnin n'a nōgōnnaw ma.

Dijé jamana hōrōnyalen ka tōnba tun ye feere min boloda, walasa yiriwali kuntaala jan ka

Sariyasunba y'a jira ko jamana jonjon ye nē 3 ye juguji, sanuji ani bilenman. Jamana kalekan ye «Fasojama kelen-Kuntilemma kelen - Njaniya kelen». Sariya bē Fasodennumanya jalaw dantige, u dicogow an'u dikunw. Jamana bē baara kē ni kan min ye o ye Faransikan ye. Sariya bē fasokanw yiriwalicogow dantige ani jamana bē se ka baara kē n'u ye cogoya min na.

Sariyasunba b'a jira ko fanga ye fasojama de ta ye; a ye mogo minnu sugandi, olu bē fanga boli a togo la walima a bē fanga boli ni forobawote ye. Mogo damadōnnin walima jekulu si te se ka fanga nanamu ka ke a ta ye, k'a boli a sago la. J

amaden bēs de ka kan ka wote, k'u naniya jira wote be ke gundo la. Mogo o mogo n'i si sera wote ye, i ka hakew dalafen don, i bē se ka wote.

Sariyasunba y'a jira ko fanga nininni be ke mogo kelen fe, jekulu ani politikitonw, n'o ye paritiw ye. O la, u ka kan k'u sinsin jamana sariyaw kan, jamana kuntilemma n'a taabolo n'o ye bēn ni kelenya sabatili ye, ani k'a dōn ko faso ye bēs je ye.

Mahamadu Konta

Balikukalan togoladon jēnajew

Kalan kun folo, balikukalan ani fasokanw minisiri file ka ciwara don Fandeema mogow bolo

Balikukalan togoladon jēnajew bē ke san o san setanburukalo tile 8. Mali ye ninan ta laben yéremahoronya sanbiduurunan jēnajew hukumu kono.

Baara caman kera a la : a kurunbonkarili kera Yelimani setanburukalo tile 4. Musontolatan kera a la Bamako kalo tile 6.

Kalo tile 7, barosigi fila kera Bamako yan musow ka jekuluba fe n'o ye «KAFO» ye ani jamana

yéremahoronyalen ka Tōnba baarakela kōrō minnu b'an fe yan olu ka tōn.. Arabadon, kalo tile 8, lajeba kera Bamako Lajesoba kono, min nemogoya tun be Ladamu, balikukalan ani Fasokanw yiriwali Minisiri bolo, Saliku Sanogo.

Ninan, balikukalan «Ciwara» dira Kayi mara demedonjekulu do ma min ye kunnawolobaara caman ke balikukalanko la. O demedonjekulu in togo «Fandeema». Fandeema ka baara kelen dōw file:

- Ka mogo 11.467 kalan k'u ke balikukalanden jolenw ye, muso 6703 b'olu la;

- ka gafemarayor 35 laben cikeduguw la,

- ka sebennekela kulu 13 kalan minnu bē se ka dugu sebenkow jēnabō.

- Ka denmisennin 5052 minnu ma don lakoli la, walima u genna joona kalan ka tila k'u don lakoli la;

- Mogo sigilenw wote senfe olu 28 kalanna sira caman ka, ani muso 35 cike feere kuraw la.

Balikukalan jēnajeba in senfe, nōgōndan min labenna fasokanw na, poyiseben na balikukalanden jolenw ni nōgōn ce, o jaabiw bora :

Bamanankan na Tafe Sila ye joyorō fōlo soro. Ale bē bo Banzana Kayi mara la.

Bomu na, n'o ye bobokan ye, Lamini Kōne ye bēs dan. Ale bē bo Waw Tomiyan kafo la.

Mamara la, Burama Kulubali ye bēs dan, ka bo Conso Ngesoba.

Fulfulde la, Dado Jatu Tambura kera fōlo ye, ka bo Dugubara, Yelimani kafo la.

Siyenara n'o ye Sinafokan ye, ale mogo fōlo kera Daramani Sise ye, ka bo Nōkalaso Sikaso mara la.

Songayi, Kōrōborgkan, ale nōmogo kera Alimahadi Alasani ye ka bo Jidara Gawo mara la.

Nin sebagi ninnu kelen-kelen bēs ye sefawari iba 50. soro.

Mahamadu Konta

soro a ye boloci lakodonnennw ke. Witamini min bē wele witamini A, a ka kan o ka di a ma kalo woɔro o kalo woɔro fo ka se kalo 59 ma.

4 - Denbaya bēs k'i jilaja furakesunin ka soro du kono, jolifuraw, ni sumayafuraw bē soro min kono.

5 - A k'a soro bangekōlōsi feerew dōnnen don an'u nafaw

6 - A k'a soro sinji dama dili den ma fo ka se kalo woɔro ma; o kofe ka sinji dēmē ni balo suguya werew ye minnu nafa ka bon, o dōnnen don dutigimus o n'a ce fe.

7 - Denbaya k'a wasa don kōgo iyode la; ale bē soro fan bēs songo nōgōw na.

8 - Lēgenw ka ke yōrō sanuman ye.

9 - Ji minta ka saniya

10 - Duden bēs lajelen ka tegew koli matarafa dumuni ne an'a ko ani nēgenntaa kofe.

11 - Den bēs lajelen tōgo ka seben meri i walima kubé, ka woloseben ke u la.

12 - Den o den si mana se lakoliladon ye, o ka don

13 - jolisgesegé ka ke sidako la ka yeretanga walew matarafa.

Mahamadu Konta

Sinji dicogo numan ye bangekolosi feerew do ye

Den labaloli sinji dama na fo a ka kalo 6 dafa, o nafa ka bon den kan. Kalo 6 folo in kono, nafamafen minnu be ba-sinji la, olu den jikomako n'a dumuhimako je o waati la. U b'a farikolo fana tanga banaw ma. Sinji dicogo numan fana joyoro be bangekolosi la.

Sinji ye balo dafalen ye. Nka muso caman t'o don waatiw temena. Mali kono yan, musow tun ye biberon sanga wuli. Njinkaliw y'a jira ko muso dow tun ye biberon jate ka ke fentigya taamasiyen ye denmansaw bolo. I tun b'a men mogow fe, ko se be karisaw ye bi de, fo u be biberon yere de di u denw ma. Muso dow fana ka fo la, minnu be biberon di u den ma, a ka ca a la sinjidese, bana, bantanya, walima i b'a soro ba sinji man ni a denw ma. A tun be yamaruya o tigilamogow kan, u ka biberon di u denw ma. Muso baarakela minnu fana be waati k'u den ko, olu b'u denw balo biberon na.

Geloya caman bora biberonko la o kono na. Nka now te dilan jelenya (saniya, kono, nonomugu) dow te juan ye, biberonbaraw te ko ka ne, o ye konoboliw ni farigan werew caya denw na. Mogo dow yere y'a jira ko den min mana balo biberon na, hine te ko dusukun na a mansaw fanfe, kuma te mogo werew ma. Sinji nafamafen minnu be den fari tanga bana misenw ma a kalo 6 folo la ani ka den sinsin, o

te nonomuhu la. Fanga te biberonminden na ka sinminden bo.

Ka da nin geloya ninnu kan den balocogo la, dogotorow ka jateminse y'a sementiya, ko den baloli sinjila, o nafa ka bon a kan kenevako la. Muso caman dara a la k'o hakilila in ye tipe ye.

Nka fen mi y'a foli ye dogotorow fe ko fosi were kana di den ma a kalo 6 folo la ni sinji dama te, hakili o ma don denbatigi caman kun na. Olu ka faamuyacogola, Mali ye funtenimajamana ye. Tile be bo kosebe san waati caman na. Minogo be digi mogokoroba la cago min na, u ko denw fana ka kan ka soro o cogo la. U ko den kankonona be ja. I mana sin di a ma cogo o cogo, n'i ma ji do di a ma, a te sunogo a diya la. U ko Eropu ni Azi gun kenevayantfan fe, nene be yenyorow la kosebe. Tile be bo don minnu na o man ca. Mogo be se ka waati jan ke ji ko kua te dumuni ma. O de koson ka da Mali muso caman ka nin hakiliaw kan, dogotorow b'u laadi, nka o t'a bali ka ji di u denw ma, kasoro u kalo 6 folow ma dafa. Muso dow ka fo la, fen min koni ye dumunifén tow ye, u t'olu di den ma bilen kasoro a ma kalo 6 soro. Nka k'u yereb'olu sebekoro dun, walasa u sin ka fa, sinji ka se ka den labo. U ka jateminse na, ni dumuni werew farala sinji kan joona kasoro a tuma ma se, den caman be laban ka ban dumuni na n'u dabora. Walima k'a

den suguya caman be ogosi dumuni fe. Dommibaaw dun y'a jira k'o ye dumuniba lankolon no ye.

N'o te sinji ye dendumuni dafalen ye. A soroli ka nogo, a saniyalen don, a be den farikolo tanga bana misennin caman ma a kalo 6 folo kono. Dicogo fana be sinji la den ma. I b'a to den ka sin kelen min k'a ja. N'o ma a bo i be soro ka sin do in di a ma. Den da man kan ka bo sin do la k'a bila dower la kasoro o ma ja. Sinji banwaati la, nafamafen minnu b'o la olu de be wele faritanganaw. U neci ye banakisew keleli ye den farikolo la. Dow yere y'a jira ko faritanganaw be den kologeleya, k'a bila nisondiya la. Sinji dicogo numan den ma n'o maratafara, o be ke sababu ye ka furance jan don bangew ni nogn ce. O de koson politikimogow, hadamadenya bunguncogo nedonbaaw, sariya tigilamogow ani dogotorow y'a

sementiya, ko sinji dili ye bangekolosi feerew do ye. A joyoro ka bon ba ni den ka keneva sabatili la. N'olu ka kene, du soro hake min be don furakeliw musaka dafe, o be dogoya. O de la a be jini musow fe u k'u denw balo sinji la ani ka bangekolosi feere tow matarafa. Den be balo ka ne, ba farikolo be lafiya yanni a ka garijige were soro.

Kolosili la muso caman tun be ban ka sin di u den ma. Nka u tun be bangekolosifuraw ta. Sabula k'u tun y'a men ko o fura ninnu be sinji cogoya tige. A te den nafa. Nka bibi in na dogotorow ka lafaamuyaliw ye muso caman lasegin u denw lababoli man sinji dama na u kalo 6 folo la. A ka gelen muso ka garijige were soro o kalo 6 kono. O de kofe u be se ka bangekolosifuraw matarafa walasa den ka se ka kalo 24 dafa kasoro a dogoninko dabali ma tige.

Dokala Yusufu Jara

Tansiyonbana waalima jolicaya bana

Tansiyonbana ye suguya fila ye. A b'a fo do ma jolidesebana, k'a fo to kelen do ma jolicaya bana. Anbena kuma min kan sisan, o ye jolicayabana ye. Ale ka tijeni ka bon kosebe an ka jamana kono. A be se ka lujurabana lase sugoma wa a ka moggaga fana ka tel. Baliku mu ka kene, o tansiyon b'a ta milimetere 90 na ka se 140 maa, tansiyontalan na.

Tansiyonbana be don cogo di?

Min ka ni, o ye i k'a sidon ko tansiyon b'i la kasoro a ma juguya folo. Kasoro a wadalen don, a ma goloba folo. O furake, ka di. N'i sera dogotorow ma joona, i ka jolicayabana in te taa ne. Dow be bo u ka jolicayabana kalama a wulilen ko. A b'a kolosi kunkolodimi misennin be caya u nofe, sogomada jooma an'u sunogotuma; nenanmini be to k'u mine ani tulodimi, walima nedini. A be ke tuma dow la i n'a fo bubaganin b'u bolokonidenw na, nunci fana be se k'u mine. Ni mogo min ye nin ko ninnu kolosi a yere la, a ka wuli ka dogotorow segere, bawo a ka jolicayabana daminen kabana, wa furaw b'a la.

Nka min ka jugu n'a bee ye, dow te bo u ka bana in kalama ffo n'a juguyara kosebe. O y'a soro jolitemesiraw degunnen don, u be se ka geren, walima ka ci; o be se ka na n'i yoro do sali ye walima saysa.

Jolicayabana fura duman ye ka kon ka taa dogotoroso la k'a don n'a b'i la, walima n'a t'i la, ka kon a ma sanni a k'i sosogo.

A donna ko jolicayabana b'i la a sababu nini k'a don, o be furakeli nogoya. Komokili deseli a ka baara la, jolicayabana sababu be se ka boo la. Dolominba, o fana be se ka ke jolicayabana sababu ye ani fura sidonbaliw tali. Nka n'i ye bana in sababuw sigi keme - keme i b'a soro 95 ye kogodunba, sukarodunba, bonyaliko jugu, sigaratiminba, baarakebaliya, ani bana be se ka soro ciyen ye. N'a b'i bangebaawla, i k'i yere kolosi, a be se k'i yere soro. Jolicayabana be mogo min na, dogotorofuraw talen ko, a ka ni a ka yelelaw don a ka dumuni cogo la : ka kogo ni sugaro bila o ka ni. Ka jegedun fisaya ni sogo dun ye, o ka fisa. Ka jiriw tuluw dunnii fisaya ni naaredun ye. Ka dul bila, ka feerew tige ka fasa, o ka fisa ni belebelebaya ye. A ka ni don o don, i ka sanga 30 ke ko do la min b'i lawosi.

Mahamadu Konta

Caman bora muskonoma saya la

Dine tonba «ONU» y'a jira a ka seereyasseben kono, ko san 1990 ni 2008 furance la, muskonoma hake min tun be fatu u jiginto, n'i y'o sigi kulu saba ye. Kulu kelen kisira olu la.

San 2008 kono muso 350.000 fatura dine kono; kemesarada la o ka dogo ni 34 ye san 1980 ta hake la. I n'a fo kenevatona «OMS» y'a jira cogo min na. ONU bolofara were minnu jesinnen be dine moggow jateminse ma, ani denmisennin kunkow jateminse cakeda ka faraa dine waribon kan, ninnu bee ka jateminse y'a jira ko do bora muskonomaw ka sayaba la. K'a sababu ke u ka keneva topotoko numan an'u lafaamuyacogo numan ye.

Sida sogosogoninje ani sumaya keleli musokaw do soroli lahidu dira

Dine tonbaaaa «ONU» nemogoba Ban Ki Mun y'a jira ko sefawari miliyari 5.850 dili lahidu tara waribatigiw fe san 3 kono, sida sogosogoninje ani sumaya keleli kama. Ban Ki Mun ka fo la, nin y'a sine folo ye, nin nognna musakaba ka bila bana ninnu keleli kama kasoro san 2007 setaburukalo la, sefawari miliyari 4.850 tun labilala san 2008/2010 baaraw kama.

Wari in bena di san 2011/2013 kono na. Lamerikenjamana ka wari-dilan cayara a la kosebe. Ale kelen ye sefawari 2550 miliyari 2000 bo. Nansarajekulu ye sefawari bo. Faransi kelen ta kera o la sefawarri miliyari 74 ani miliyari 900 ye. San 2008/2010 sida, sogosogoninje ani sumaya keleli la, Faransi kera o waribabola folo ye Eropu gun kan. Nka dine jamana tow la, a kerai filanan ye lamerikenjamana kofe. Ban Ki Mun y'a jira ko jamana caman b'a la k'a cesiri kosebe bana jugu ninnu keleli musaka la. Sabula Farransi ni lamerikenjamana ka walija numan kelenw ye dusu don u kono ka taa a

fe. Kabini jamanaw ka bolofaranogonkan daminen, k'a ta san 2002 la ka se bi ma, a kera sababu ye ka mogo miliyari 5 ani 700.000 kisi saya ma bana jugu kofolen ninnu fe.

Sefawari miliyari 5.850 min dili lahidu tara jamanaw fe, o be mogo hakili sigi. O b'a jira ko nogn deme fanga ka bon dine moggow ni nogn ce. Wari ninnu be kafo jekulu min fe, o nemogo ye Mikayeli Kazatikini ye. Ale ye waridilaw fo k'u walenumandón. Nka a ka fo la, n'i ye baara bolodalenw hake jaate mine, wari kofolen in te laboli kee. Ni dabali werew ma tige, naniya sirilen bee tena se ka waleya san 3 in kono.

Jateminse na wari min bena soro, sumaya keleli la musaka tilalen kulu 4 ye, kulu 3 be soro a la. Sogosogoninje ta tilalen kulu 3 ye, kulu fila be soro a la. Sida ta tilalen kulu 4 ye, kulu kelen doron be soro a la. O de koson Mikayeli Kazatikini y'a jira ko waari soro ta in tena laboli kee.

Farikolojenaje kibaruyaw

1 - Joliba binna kupu «Fafu» la : Sitadi maliyen ye Kupu min ta salon Joliba tun b'o kene kan ninan. Joliba bora k'a sababu ke a gosili ye Libikaw fe 2 ni 1 sibiridon okutoburukalo tile 16. Tako fôla, Libikaw tun ye Joliba gosi Bamako yan 1 ni 0. Kupu Kafu in na Joliba ye ntolatanko 6 ke : se 2, filaninbin 1, binko 3; kuru 5 donna a kun; a sera ka kurun 4 don.

2 - Mali ye Liberiya gosi Kani 1912 ntolatanw hukumu kono : Samatasegew kuraw n'u ka degelikaramogo kura ye Liberiya gosi 2 - 1 sibiridon okutoburukalo tile 9. Samatasegew ye se soro nka u finew fana yera. Jokolsibaga numan t'u bolo. Bidonna nana te yen ntolatanna t'u la min be se ka tow bilasira, min be se ka ke tow nejyoro ye, ka ke misali ye tow bolo.

3 - Kani 2012 ntolatannebila dow n'u jaabiw :
Mali - Liberiya 2 - 1
Zimbabwe - Kapuweri 0 - 0
Madagaskari - Ecopi : 0 - 1
Lagine - Nizeriya : 1 - 0

Libi - Zanbi : 1 - 0
Komori - Mozambiki : 0 - 1
Tanzani - Maroku : 0 - 1
Santafiriki - Alizeri : 2 - 0
Senegali - Morisi : 7 - 0
Kameruni - Kongodemokaratiki : 1 - 1
Burukina - Ganbi : 3 - 1
Nizeriya - Eziputi : 1 - 0
Seraliyoni - Afirikidisidi : 0 - 0
Uruwanda - Benen : 0 - 3
Burundi - Kôdiwari : 0 - 1
Kongo - Suwaziland : 3 - 1
Gana - Sudan : 0 - 0
Kenya - Uganda : 0 - 0
Angolo - Gine Bisawo : 1 - 0
Malawi - Cadi : 6 - 2
Togo - Tunizi : 1 - 0

4 - Esipani ye donbolo ke : a kera denmisenninw ka nogonkunbenyoro la, Farikolojenaje Minisiri nena Hamani Nangi, ani Esipani Lasigiden. Minen ninnu tun ye, npalanw ye, farikolojenaje finiw adw.

5 - Ntolatanna nana fitiniw sugandili : U sugandili san 3nan ye nininan ye. Denmisennin 49.280 y'u kan bo a nofe an ka jamana kono.

Ntolatann yiriwalijekuluba do be Katari jamana kan, olu be denmisennin saba sugandi san o san an ka jamana kono, minnu be se ni bee ye, ka taa u don ntolatann kalansoba do la walasa don do u ka ke hanaminenjana ye ntolatann na. Nin nogonna be ke Afiriki jamana 10 kono.

6 - Mali be taa Kani zinori kene kan Libijamana kan san 2 010 marisikalo la : Mali tun ka kan ka se Gabon na. O la tako fôla Mali ye Gabon gosi 3 - 1, tako filan na Mali gosira gabon fe 1 - 0. Ntolatann fila la, Mali be nefe (3 - 2). Jamana minnu be taa Libi marisikalo la olu ye : Kameruni, Nizeriya, Eziputi, Lesoto, Ganbi, Gana, Mali ani Libi yere.

7 - Mali ntolatanna kroba do fatura a togo Labasi Jakite. A fatura jumadon okutoburukalo tile 22, san 2010. Labasi tun be Ereyali la. K'a ta san 1960 ka se san 1964 ma, a ye ntolatank 24 ke Mali fe. San 5 kono, Mali ka ntolatann si ma fo a ko, kuma te Ereyali ma. Kofemogo tun don, «defansfri», kininfe kere la. O waatiw la, degelikaramogo ka fo la, Beni Umaru Si, ale tun be ntolatanna minnu layelen kasoro a ma siga-siga, olu tun ye : Bakarjan, Abudulayi Jawara n'u ko a ma «Bulokisi» ani Labasi jakite.

Mahamadu Konta

Mamadu Konate togolafarikolojenajekyoro lakurayara

Jamanakuntiye musow ka ntolatann damineni senye folo ke, Sikaso dogotrosoba kurunbonkanen kofe

Tine don Mali ma wasa soro fôla farikolojenajeko la, jamanaden bee be wasa ni min ye, nka k'a fo ko farikolojenajekyoro jenama te Mali kono, o komin ye nkalon ye. Farikolojenajekyoro 10 ni kobe a ka jamana kono minnu ni dije farikolojenajekyorobaw be sanga nogon ma. Jumadon, okutoburukalo tile 15, jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye Mamadu Konate togolafarikolojenajekyoro lakurayali baaraw kunceli jenaje nemogoya ke. A y'a jira ko sisan koni a ko da be farikolojenajekelawla, n'o te faamaw y'useke. Farikolojenajekyoroba jora Maliduguba bee la bi ka fara Bamako taw kan. Kayi, Sikaso, Segu, Moti, Bugunin, Kucala, San, adw. Farikolojenajekyoro kalanso caman fana jora gofernaman fe ani kenyereyew.

Nin kumma ninnu kera jamanakuntigi ka kuma kolomayorow ye.

Jamana y'a joyoro fa farikolojenajeko la, a to tora farikolojenajelaaw k'u jilaja ka mone bo an na.

Farikolojenajekyoro in togo dara tubabumori Buviye la ka teme san 1954, sanni o ce, a tun be fo a ma Ntomikorobugufarikolojenajekyoro. Yereta kelen san 1960, a togo dara Mamadu Konate la.

Baaraba minnu kera, o dow ye sigiyoro labenni ye (sigiyoro 3000 / sigiyoro 2500), ntolatankene labenni, birow joli, bolifew joyoro, sisow, ani kunnafonidilaw sigiyorcanidowrew. Bin manalama fenseenna ntolatankene kan. Amusakaw benna sefa wari miliyari 2 ni ko ma.

Nin baaraba in ni baara wrew kera nogon fe, i n'a fo Bamako noonikeyoro lakurayali ani Wezan Kulubali togo farikolojenajekene labenni.

Solomani B. Tunkara
Mamadu Konta

Yanni mogô ka farilajeyatulu fen o fen mun, i b'a jini folo k'a fari cogoya don. E ka nunfiye fininin ta sifile, o nogonna te. Ni keremu ni tulu fosi munnen t'i nedea, i b'i nedea ko ka je. I b'a to o cogo la fo ka sanga 15 dafa. I be soro ka nunfiye fininin da - daaa i nedea la, ka to k'a bisi - bisi. Nka i kana i nedea josi n'a ye. N'i wolo ye wolo jalan ye, i b'a soro nunfiyan jalan don. Nka n'i wolo ye tuluma ye nunfiyan be yoron dooin.

N'i yere wolo y'a suguya fila ye, n'o ye wolo jalan ni tuluma ye, ka b'a i tenda la ka jigin i nunfe fo i bonbon na, i b'a soro nunfiyan digi no b'o la.

Ana Jara

Lagosili digira ntolatanna koro la

Bakari Kindo ka bo Ringande Ndebugu, Nônon Mara la, a ye nininkali ke Seyidubilen kunnafoniw na Samatasegew fentolatann na.

Jaabi

Ntolatanna Seyidu Keyita «Seydubilen» y'a jira k'ale bëna a sen kuru fôla, Samatasegew fentolatanw na. K'a sababu ke lagosili min dara Samatasegew ntolatannaw kan Kani temenen fila ninnu na. N'o ye Kani min kera Gana san 2008 ani min kera Angola san 2010 in na. Seyidubilen bolo, olu ntolatanna koro la kan k'a to denmisennin fana k'u garijije sifile Samatasegewko la. A ka fo la, n'o waleya in de be se ka ke sababu numan ye Mali ka ntolatank 10, ale jenna a joyoro ko pewu Samatasegew fentoltan na. Nka a m'a jira k'a têna ntola tan u fe tuguni, ni wele sera a ma. Ferederiki Umaru Kanute koni ye siga bo a ta la. Ale y'a semetiya, k'a têna ntola tan Samatasegew fe bilen. Ko nin y'ale ta bannen pewu Mali ka ntolatank 10. An b'a ladonniya, ko Samatasegew ka bidonnaba tun ye Ferederiki Umaru Kanute ye.

Alabama, ce do bilala san 9 kaso la a ka wulu nofe

Jekulu min be mogô langilenw kokoro Alabama Lamerikjamana na, o ma son yafa ka ke Zuwan Daniyeli ma. O ce in si haké be san 26 la. A jangira kiiriso fe san 2007, k'a y'a ka wulu gos k'a sebekoro jogin, ka laban k'a poroporo ni tasuma ye. Wulu in si tun be san 7 la.

Ninan, Zuwan Daniyeli tun y'a jini yafajinijekulu in fe, o ka hiné ale la. Nka utikalo temenen in kônona na, jekulu in ma son ka yafa a ma, a ka bila ka bo kaso la. U koni y'a jira a la, k'a be se ka lajini were ke san 2012.

Zuwan Daniyeli kelen k'o k'a ka wulu gos k'a sebekoro jogin, a ye alikoli farimanba funfun a kan, ka tasuma bila a la k'a poroporo. Wulu koni ma sa; nka a ye kalo caman k'a bana na.

Fari numan

«AMAP» kuntigi Solomani Darabo kanw kunnafonisèbenw baarada kuntigi Lanze Samake Kibaru

BP : 24 Telefon: 20-21-21-04
Kibaru Bugufiyé Bosola

Bamako - Mali
Sebennijekulu
Mahamadu Konta,
Dokala Yusufu Jara
Labugunyoro : Kibaru gafedilan
baarada
Bolen haké 16 000

Sikaso Dögötörsoba kura kurunbonkariba

Sikaso dögötörsoba musaka benna sefawari miliyari 6 ani miliyon 500 ma

Kalo kelen kono, jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye dögötörsoba fila kurunbonkari. Setanburukalo tile 23 san 2010, A ye Mali dögötörsoba kurunbokari Musabugu. Abe Yirimajo sira la Bamako. Okera ka 7 ka yere ta san 50 seli kono na na, sorodasiw ka defileba duguje. Nteneñdon fana ɔkutoburukalo tile 15, jamanakuntigi ye Sikasodögötörsoba kurunbonkari. O sankanso belebele ye, goferenaman yere y'a jo ni musaka sefawari miliyari 6 ani miliyon 500 ye.

Sikaso dögötörsoba jolen be kene min kan, o fiye ye taari 8 ye. Banabaatödayor 130 b'a kono. Baara suguya caman be ke dögötörsö in kono. Muso konomaw ni denbatigiw ka peselis, musoyabanaw furakeli, denfurakeyor, wupereliw furafeereyor, jolisegesegeyor, mogo kirinenw lakununyor, dögötörow ka birowanibanaatödayorow b'a kono. Joli lamarayor fana be yen.

Burama Dunbiya
Dokalo Yusufu Jara

Mamutu Kamara n'a be wele ko Mangala ye diñe to.

Mangala fatura setanburukalo la san 2010 Gabiriyeli Ture opitali la nege kanje 17 waati arabadon setanburukalo tile 29. A si tun be san 50 la. «Mangala» yere wolola san 1960 Keneba Kayi mara la.

Kamarake y'a ka döñkilida damine kabini a nciini Kneba folikejekulu fe, min be wele ko «Tanbawura jazi», san 1972. A si tun be san 12 la o waati. A ye sennaya la ke ni o folikejekulu in folijedon hukumukono Kita. Nta «Tanbawura jazi7 Folikejekulu cira k'a sababu ke folikeminenko ye. Okera sababu ye ka «Mangala» sigi a senlamara kono foliko la sandamado kono sanni a ka se ka ne werre soro döñkiliko la. Mangala Kamara ye foli ke folikejekulu werewfe in'a «Afirikani Sofa». A yere tun be o sigibaro la. O de konoani döñkilidala Salifu Keyita ye nogon soro. Oy'a deme a ka se k'a ka turune folo ke Eropujamana kan. Ka tila ka ke sababu ye n'a sera ka folikejekulu werre soro min tun be wele «Anbasaderé» Mangala Kamara ni Alen Leetuwent de ye döñke gurupu sigi sen kan. A ye jonjon caman soro foli la i n'a fo «pimi dekuweriti erefi». A ni lekuwent ye u ka Alibomu fojo bo min togo ko : «Pari-Bamako» san 1988. Mangala kamara tun ye laadatalofoli döñbaananaw do ye. A ka o laadatalofoli döñbë soro a ka alibomu kono min togo ko : «Konpileti manden bu» a borra san 1993.

Mangala Kamara

Mangala Kamara seginna a faso la Mali kono san 2001 san 18 nanaya ko anio ka alibomu 5 bolen ko faransi. Mangala kamara ka döñkiliw be da kasönkakan na. A caman ye Kayi laadalafolikorow ye o min ye a faso ye. Mangala ka «min ye min ye» bolen ko, a ye döñkili warew bo i n'a fo : «Mali Sajo», anio «Fitiriwale». mangala kamara tun ye döñkilidala waane ye min n'a ka döñkili tun be maa munamunyan kosebe. mogo tun don min don ka di mogow la ani mogo kononaje.

Mariamu A. Tarawele
Sori Ibarahimou Kulubali

Bolo te Fatumata Jabi la; nka waraabodusu b'a la

Fatumata Jabi bangera san 1990 setanburukalo tile 30. Kabakomogo don. A bangera k'a soro bolo fosi t'a la. A tun b'a somogow neña k'a be donmakono, k'a tene balo. Nka Ala de ye Mansa ye. An be don min na Fatumata Jabi si hake be san 20 na. Dinenatige in geloya b'a kan a ka ljura koson; nka a yere timinan ka di kosbe.

Fatumata Jabi ka fo la, kabini ale bangera nin cogo la, a mansaw hamina n'a ka jenamaya kecogo ye. Ala de ye limaniya di u ma u ka se k'ale töpoto konuman, k'a dege a ka se k'a bolokomako ne nn'a senw ye. A ka lakolikaramogo min ye Seyidu Sidibe ye, o y'a döñkow fara a mansaw ta kan o siratige la. Fatumata Jabi be ko bëe ke n'a senw ye. A b'o karamogo in fo k'o walenumandón sanga ni waati bëe la.. Kalannadon diyara a yere ye kosebe. A lakolidenjognon de tun be nini ka kalanyor negebo a la ni lagosili ye. Fatumata jabi ka fo la, yanni ale b'olu ka waleyen kuyoro soro a yere la, ale tun be nini ka timinangoja kalan na. A mansaw ka laqidlikanw de y'a dusukun kologleya, a m'a bila a lagosibaaw fe. A laban fo a ye terimusow soro a yere la lakmliso la. Bi-bi in na Fatumata Jabi ye nobo kalanko la. Ninan, soro jateminekalan dipulomu min be wele tubabukan na «BT2», a b'o soro kalanw na Moribabugu baaradegekalanso do la, Kulukoro ni Bamako ce la. Dusu min be Fatumata Jabi la, tuma caman na n'a ni mogo be bari la, a b'a ka balontanya nimisa kasi. San 2010 in zuwenkalo tile 8, a furula. Fatumata Jabi n'a ka ljura bëe, naniya caman b'a la. A hakili be n'a sera ka BT2 soro, a be taa sannayelenkalanw ke

Fatumata Jabi

hadamadenya kecogo numan sariyaw dönni kalansoba do la Wariko la Fatumata Jabi t'a fe a ka siri mogo la. A ka baara k da wari k'a ka musakaw neñabo a yere ye, o de ka di a ye. Furu in konona fana na, a hamie denko ye. Fatumata Jabi b'a nini a bëjognonko ljuratow fe, u kana tingue u yere la. U ka baara ke. Sabula baara de be mogo mone bo. Fatumata jabi b'a nini demebaaw fana fe, u k'u hakili to ale la. Waatiw temena, a ko n'ale tun be taa lakoli la, sotarama parantiw tun b'ale ce ka don mobili kono, k'a ce ka bo.

Nka bi a hamie do ye k'a damanabolifen soro ani du. Fatumata Jabi be wele bila mogo naniyanumantigw ma u k'a deme. Döke dusu min be muso in na, ani deme ke kan.

Dusu Jire
Dokala Yusufu Jara

Mogo 25 tora sirabakankasaara la Fana ni Bamako ce

Nteneñdon, ɔkutoburukalo tile 18 san 2010, nege kanje 10 waati la, woldo boda la sirabakankasaara juguba kera; mogo 25 ni tora a la, an'o nogonna mogo jogonnen. Woldo ni Bamako ce ye km 70 ye. Kasaara nana cogo di?

Kareba min n'a nimoro ye Z 4473 MD ye, a falen tun don mogow la, o de nefesen bora a la k'a to boli tan ni fila fili la. O waati kelen na Kare mankannin do fana tun be ka na ka bo Tisala, Sanando Kubeda la, Barawuli kafö la, a falen dögötölaw la, a b'i k'i kunda Bamako kan, ale tun ye Merisedesi ye, a nimoro H 2790 MD. Nin boli fen fila nana nogon tu, ka Kare mankannin nogon, ka belebele bo sira kan pewu ka taa fili kere fe dingue kono, jiri do ju fe.

Dögötörow ni demebagaw nana soro mogo 25 tora a la nogonin kelen; muso 5 b'olu la. U ye suw ta ka taa n'u ye Fana dögötörosu subon na. Mogo 19 sebekoro joginna; olu cera ka taa n'u Gaburyeli Ture dögötörosu la. Mogo 6 joginna doonin, olu taara furake Marakakungo dögötörrrosu la.

Fanaa Zantaramuso wulilen be segesegeliw fe. Mali taamako Minisiri, lakana Minisiri ani kenevako Minisiri, olu ye laje ke kasaaraba in kunkan. U ye duggawuw ke banbaatow ni joginnenw ye jamana togo la; k'u ka nisongoya jira, ka dabaliw tige walasa bolifew kmlosibagaw ka, caya, wa u ka sariya labato, k'a waleyen a nema.